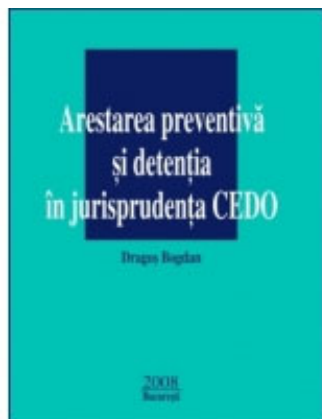

RECENZII

Dragoș Bogdan, *Arestarea preventivă și detenția în jurisprudența CEDO*, Editura Hamangiu, București, noiembrie 2008

Din 1994, momentul aderării României la C.E.D.O., foarte multe s-au schimbat în **peisajul autohton al drepturilor omului**: România a ajuns unul din principalii « clienți » ai Curții atât ca număr al plângerilor soluționate, cât și ca diversitate a libertăților deduse judecății, legislația internă s-a modificat uneori spectaculos sub presiunea aplicării directe și a valorii supraleale a Convenției, argumentele inspirate din cazuistica instanței de la Strasbourg sunt tot mai prezente în pledoariile avocaților și în soluțiile instanțelor noastre, iar mass media a transformat contenciosul european într-un subiect de interes public la moda.

Cu toate acestea, unele lucruri s-au schimbat puțin sau deloc, mai ales în ceea ce privește **accesul la informație și la semnificație**. Au rămas neschimbate dificultățile pe care le resimțim – ca juriști produși ai unei scoli de drept continental – în înțelegerea și aplicarea unui mecanism de protecție inspirat din sistemul de common-law, în care legea este într-o continuă rescriere cu fiecare nouă hotărâre pronunțată, iar fiecare decizie a Curții de la Strasbourg este în același timp o dezlegare a unui litigiu între părți și un izvor de drept. În plus, în continuare pe piața românească de carte juridică nu există suficiente materiale accesibile practicienilor români.

Resimțim în continuare nevoia unui **ghid inițiativ** care să ne ajute să găsim informația și să îi înțelegem sensul: care sunt hotărârile relevante într-o anumită problemă, care este partea cu valoare de lege din aceste hotărâri,

cum se aplică niște principii esențiale generale la situații de fapt determinate și mereu noi.

Cartea de față oferă – pentru domeniul arestării preventive și al dreptului la libertate și siguranță – răspuns la toate aceste întrebări și pliază într-o oarecare măsură lipsa de pe piața de carte juridică românească a unor materiale valoroase adresate practicienilor.

Valoarea unei cărți, mai ales din punctul de vedere al practicianului, este dată de ușurința cu care se pot identifica răspunsuri la probleme concrete, de bogăția jurisprudenței evocate și care îmbracă principiile legale, precum și de profunzimea/detaliul analizei.

Din această perspectivă, cartea de față este probabil una din cele mai valoroase cărți apărute în ultimii ani pe piața românească:

- prezintă **jurisprudența la zi** a Curții Europene – octombrie 2008,

- rezumă mai mult de **500 de hotărâri**, inclusiv cele mai importante cauze împotriva României,

- **structurează în detaliu informația**, făcând-o ușor accesibilă prin punerea la dispoziția cititorului a unui dublu cuprins: pe materii și pe jurisprudența rezumată,

- vine în întâmpinarea practicianului crescut într-o școală de drept continental, oferind pentru fiecare capitol **sinteza principiilor dezvoltate de Curte**, în absența cărora jurisprudența Curții Europene este greu de înțeles și, în consecință, de aplicat în cazurile ce apar continuu în viața reală.

- tratează **un subiect de extremă actualitate** – privarea de libertate în cadrul procesului penal și oferă un răspuns la întrebări esențiale:

➤ În ce **condiții** se poate dispune arestarea preventivă? De către **cine**?

➤ Ce înseamnă „ **motive plauzibile**” pentru arestare? Cum sancționează Curtea neindicarea motivelor de arestare?

➤ Care este **durata** admisibilă a arestării preventive în funcție de circumstanțele cauzei?

➤ Care sunt motivele admise pentru **prelungirea arestării**?

➤ În ce constă **dreptul de a fi informat** cu privire la motivele arestării?

➤ Ce înseamnă **termen scurt** pentru judecarea contestației introduse împotriva măsurii arestării?

➤ Care sunt garanțiile de procedură obligatorii în judecarea contestației (**accesul la avocat și confidențialitatea** comunicării cu acesta; **accesul la dosarul cauzei**; egalitatea de arme; prezența persoanei arestate la audiere etc.).

- în condițiile în care judecătorii sunt din ce în ce mai des sesizați cu **probleme legate de**

drepturile deținuților – agresiuni, condiții de detenție etc. – cartea este o bogată sursă de informație ce își va dovedi utilitatea în practica.

Cartea este scrisă de o persoană care a avut acces la mecanismul de protecție europeană a drepturilor omului din probabil toate perspectivele posibile: a încercat să îl aplice în mod direct în calitate de judecător, a construit raționamente în apărarea statului ca agent guvernamental, a redactat hotărâri împotriva României ca jurist în greua Curții, iar în prezent, în calitate de avocat în Baroul București, reprezintă reclamantul în fața Curții. În plus, din 2004 este și formator în cadrul I.N.M. la catedra de drepturile omului.

După modelul codurilor comentate și adnotate, cartea ofera o **imagine suficient de generală** pentru a putea cuprinde diversitatea problemelor puse de privarea de libertate și totuși **suficient de precisă** pentru a fi de folos în viața de zi cu zi a unui practician în domeniu, recomandându-se ca o lucrare ce nu trebuie să lipsească din biblioteca niciunui jurist.

Mihai Selegean, 26 februarie 2009